

Mahabharata

Mahabharata

DEL TVÅ: DET STORA KRIGET

Återberättad av

KENNETH ANDERSON

Originaltitel "Mahabharata"
utgiven av Torchlight Publishing, Inc.
Copyright © 1999 Kenneth Anderson

Översättning från engelskan: Ingemar Åhlund
Copyright © 2012 BBT

Puri ingår i Bhaktivedanta Book Trust, som grundades 1987.

Typsnitt: Centaur MT

www.mahabharata.se

www.puri.se

978-91-978412-1-4 (del ett)
978-91-978412-2-1 (del två)
978-91-978412-0-7 (båda banden)

I N N E H Å L L

DEL TVÅ: DET STORA KRIGET

Arméerna förbereder sig	1
Shikhandis öde	15
Arméerna intar sina positioner	35
Bhagavad-gita	47
Kriget inleds	71
Yudhishtiras ängslan	83
Bhishma skapar förödelse	95
Rakshaserna visar sin styrka	105
Bhishmas löfte	119
Krishna skyddar sin hängivne	131
Yudhishtira söker upp Bhishma	145
Bhishma stupar	153
Drona tar befälet	165

”Yudhishtira kommer att tillfångatas” 177

Abhimanyus ojämförliga styrka 193

Arjunas oerhörda löfte 211

Arjuna förgör kauraverna 227

Krishnas mystiska kraft 249

Kauraverna samlar sig 267

Den nattliga striden 283

Dhrishtadyumna träffar på Drona 303

Narayanavapnet 319

Karna har befälet 331

Karna visar sin styrka 345

Arjuna möter Karna 361

Shalya anför kauraverna 383

Bhima strider mot Duryodhana 407

Den nattliga massakern 427

Ashvatthama bestraffas 445

Yudhishtiras sorg 461

Bhishmas instruktioner 485

Krishna återvänder till Dvaraka 501

Yudhishtiras ashvamedhaoffer 513

Vidura undervisar Dhritarashtra 521

Pandaverna drar sig tillbaka 533

Karnas födelse 555

Karna drabbas av två förbannelser 559

Bhismas himmelska ursprung 563

Frågor som Dharma ställde till Yudhishtira 567

Mahabharatas huvudpersoner 575

Släkträd för olika dynastier 588

Ordförklaringar 591

Det följande är en historisk berättelse.

ARMÉERNA FÖRBEREDER SIG

Yudhishthira och hans generaler lät installera Dhrishtadyumna som sin befälhavare, varefter de konsulterade Krishna. De hade hört att Duryodhana bett Bhishma att bli kuruernas befälhavare och att han samtyckt. Yudhishthira bad då Arjuna bli den främste generalen i hans armé, och sade att han skulle vara direkt underställd Dhrishtadyumna. Yudhishthira ville försäkra sig om att Arjunas ojämförliga kunnighet utnyttjades till fullo under slaget. De sju akshauhini-divisionerna i pandavernas armé placerades sedan under de sju generalernas ledning.

Balarama anlände medan pandaverna diskuterade de olika arrangemangen. Han kom in i Yudhishthiras tält tillsammans med Akrura, Uddhava, Samba, Pradyumna och andra framstående personligheter från Dvaraka. Balarama såg lika majestätisk ut som Kailashberget i sina blå kläder och med girlander gjorda av gyllene blommor runt

halsen. Krishna och alla kungarna reste sig för att hälsa honom välkommen, och de dyrkade honom med tillgivenhet. Yudhishtira fattade tag i Balaramas händer och gav honom ett varmt välkomnande och en fin sittplats.

Balarama hälsade på äldre personer såsom Drupada och Virata, varefter han satte sig ned och sade: ”Många män kommer att dödas. Ödet har utan tvekan föreskrivit detta, och det går inte att undvika. Alla dessa kshatriyer kommer nu att möta sin död, och marken på slagfältet kommer att förvandlas till en blodig lera. Jag hoppas att ni hjältar överlever slaget utan allvarligare skador. Jag uppmanade flera gånger Krishna att behandla kauraverna och pandaverna likvärdigt, men han valde att ta er sida.”

Krishna tittade på sin äldre bror och log, och Balarama tittade i sin tur på honom. ”Krishna har bestämt sig för att stödja era intressen, och särskilt Arjunas”, fortsatte han. ”Er seger är garanterad, eftersom Krishna önskar att det ska bli så. Jag kan aldrig handla oberoende av honom, varför jag inte kommer att ta del i kriget. Både Duryodhana och Bhima är mina elever, och jag håller dem lika kära. Jag skulle inte kunna strida mot någon av dem, och har därför bestämt mig för att ge mig ut på en pilgrimsfärd till de heliga platserna. Jag vet att jag inte skulle kunna bevittna massakern utan att beröras.”

Balarama ställde sig upp och placerade sin hjälm på huvudet. Han tog farväl av Krishna och pandaverna och gav sig sedan iväg, åtföljd av de yadaver som anlät tillsammans med honom.

Pandaverna fick snart ta emot ännu en besökare. Det var Rukmi, kung Bhishmakas son och svåger till Krishna. Han anlände tillsammans med en hel akshauhini-division krigare. För att tillfredsställa sin syster hade han beslutat sig för att erbjuda sin hjälp till hennes makes sida. Han klev in i Yudhishtiras tält medan han lät sin bågsträng ljuda, och pandaverna visade honom sin aktning. ”O mäktige härskare!” sade Rukmi. ”Jag har kommit för att hjälpa dig, om du fruktar att strida mot kuruerna. Ingen kan mäta sig med mig i styrka och mod. Dina fiender kommer inte att kunna hålla stånd mot mig, oavsett vilken del av deras armé du till-

delar mig. Inte ens Bhishma, Drona eller Kripa kan möta mig. Jag kommer att besegra kuruerna och överlämna jorden till dig.”

Arjuna stod inte ut med att lyssna till Rukmis högmodiga ord. Han skrattade och sade: ”Jag föddes i Kurudynastin, jag är son till Pandu och elev till Drona, och Krishna assisterar mig. Varför skulle jag frukta fienden? O hjälte! Vem hjälpte mig när jag stred mot gandarverna? Vem kom till min hjälp när jag stred mot de rasande danaverna i underjorden? Och vem assisterade mig i slaget mot kuruerna i Matsyas kungarike? Jag är inte rädd, Rukmi. Vi har inget behov av din hjälp. Ge dig av eller stanna kvar, vilket du vill. Vi kommer att strida mot kuruerna och vinna, oavsett vilket du gör.”

Rukmi såg att de andra krigarna höll med Arjuna. Han rynkade bistert ögonbrynen, tog upp sin pilbåge och lämnade tältet utan ett ord, varefter han tog med sig sina soldater till Duryodhana. Om pandaverna inte ville ha hans hjälp så skulle han strida på kauravernas sida. Han hade åtminstone frågat Yudhishtira först. I själva verket var han lika glad över att strida för Duryodhana. Rukmi hade sin syster Rukminis svayamvara-ceremoni i färskt minne. Den gången ville han att hon skulle välja Shishupala till sin make, men Krishna hade rövat bort henne. Rukmi hade sedan förföljt Krishna och stridit mot honom, men hade blivit besegrad och dessutom förödmjukad. Nu hade han kanske chansen att hämnas.

Rukmi sökte upp Duryodhana och sade: ”O kung! Var inte rädd för pandaverna, ty jag har kommit för att hjälpa dig.”

Duryodhana avböjde emellertid också hans erbjudande. ”Jag har inget behov av din hjälp”, skrattade han. ”Varför skulle jag frukta pandaverna? Jag är omgiven av den här världens största hjältar, och dessutom är jag själv en mäktig krigare.”

Rukmi lämnade kauraverna och återvände hem tillsammans med sina soldater. Han kunde ju inte strida om ingen ville ta emot hans hjälp. De fick förgöra varandra utan honom.

När Rukmi gett sig av kallade Duryodhana samman sina rådgivare. Han lät Shakunis son Uluka lämna över ett budskap till pandaverna. Prinsen var övertygad om att hans armé var långt överlägsen deras, och ville gärna driva med sina fiender och visa sitt förakt för deras så kallade armé.

Duryodhana sade: ”O Uluka! Bege dig till pandaverna och säg följande så att Krishna hör det: ’Tiden är inne för att handla. Det vi länge väntat på kommer nu att inträffa. Vi står inför ett fruktansvärt slag mellan våra båda arméer, och ni har orsakat det. Besanna nu alla de skrytsamma ord ni sände till oss via Sanjaya. Låt oss få se er verkliga styrka.’”

Duryodhanas svarta ögon smalnade. Han reste sig och pekade på Uluka medan han sade: ”Säg så här till Yudhishtira: O Bharatas ättling! Hur kan du utge dig för att vara en rättfärdig man? Du vill nu förgöra världen för rikedomens skull. Den man som önskar framställa sig som from, trots att han innerst inne hyser illvilliga avsikter, liknar katten i den kända gamla historien. Lyssna nu till denna berättelse, som Narada Muni återgav för min fader.

Det var en gång en katt som begav sig till Ganges. Katten ställde sig på flodstranden med framtassarna i vädret och sade: ’Jag ska nu utöva självtukt och uppnå rättfärdighet.’ Efter ett tag började fåglarna tro på hans ord, och hyllade honom till och med för hans hän- givnenhet.

Katten fortsatte med sin självtukt, och så småningom lade också mössen märke till hans fridfulla uppförande och långvariga fromma utövande. De beslöt sig för att be om hans beskydd, trots att han av naturen var deras fiende. ’Vi vill att du skyddar oss’, sade de. ’Du är vår tillflykt och bästa vän. Du är rättfärdigt lagd och har slagit in på en from väg.’

Katten gick motvilligt med på deras begäran. ’Jag ska göra mitt bästa för att hjälpa er, men jag behöver också er hjälp’, sade han. ’Min självtukt har gjort mig så svag att jag knappt kan röra på mig. Några av er måste därför hjälpa mig så att jag dagligen kan ta mig ned i vattnet för att bada.’

Mössen gick med på detta och började leva i kattens närhet. Varje dag begav sig några av dem ned till floden tillsammans med honom, och katten åt upp dem. På så sätt blev katten allt fetare och starkare, medan mössen minskade i antal. Snart insåg de vad som pågick. En klok mus påpekade att ett djur som lever av frukter och rötter inte gärna kan ha hår i sin avföring. Han drog slutsatsen att katten bara låtsades vara from, och att hans verkliga syfte var att äta möss på ett bekvämt sätt. Mössen flydde åt alla håll, och den elaka katten återvände dit den kom ifrån.

O Yudhishthira! Du uppträder på ett liknande sätt gentemot dina släktingar. Dina ord överensstämmer inte med dina handlingar. Överge din förklädnad som en vänlig och oförarglig person. Kom ut på slagfältet och kämpa som en riktig kshatriya. Torka bort din moders tårar genom att segra i slaget, om du kan. Tänk på alla de fientliga handlingar vi utfört mot dig: försöken att förgifta Bhima, huset gjort av harts och förolämpningen av Draupadi. Visa oss din verkliga styrka.”

Duryodhana skrattade. Han förlöjligade pandaverna på olika sätt och prisade sin egen styrka. Han påminde dem om alla löften de avlagt. Nu måste de se till att uppfylla dem.

Kauravan mindes nu Krishnas världsomfattande gestalt, som denne uppvisat i Hastinapuras samlingshall. ”Säg till Krishna att hans illusionskonst inte skrämmer mig”, fortsatte han. ”O Krishna! Jag kan också visa upp flera gestalter, men vad tjänar sådant till? Uppträd i din mystiska gestalt på slagfältet, så får vi se vad det gör för skillnad. Jag känner till dina och Arjunas krafter. Jag känner till Gandiva-pilbågen och de outtömliga pilkoger han har, liksom vagnen Agni gav honom. Trots det utmanar jag er. Jag kan i sanning möta tusen sådana som Krishna och hundra krigare som Arjuna, och ändå få dem att fly åt alla håll. O pandaver! Jag vet allt om era krafter, men trots det kommer jag att behålla ert kungarike, utan att hysa någon fruktan.”

Duryodhana började gå fram och tillbaka medan han dikterade sitt arroganta budskap. Karna, Dushasana och Shakuni jublade

över hans djärva tal och uppmuntrade honom att fortsätta. Kauravan påminde pandaverna om tärningsmatchen och förvisningen de tvingat dem till. ”Räcker inte detta för att visa min överlägsenhet?” sade han. ”Bhima tillredde mat och diskade grytor i Viratas kök, Arjuna bar armringar och flätat hår och Yudhishtira blev Viratas tjänare – på dessa sätt straffar en kshatriya dem som är svagare än honom själv. Jag fruktar ingen av pandaverna, lika litet som Krishna eller några av de dårar som valt att strida på er sida. O ynkliga pandaver! Jag tänker inte lämna tillbaka ens en liten, liten del av ert kungarike.”

Uluka lade varje ord på minnet, liksom Duryodhanas sinnesstämning, trots att prinsen talat i nära en timma. ”Låt slaget ta sin början imorgon”, sade Duryodhana slutligen. ”Då kommer ni att inse er dårskap. Ni vet ingenting om hur omfattande mina styrkor är, på samma sätt som en groda i en brunn inte vet något om havet. Den som önskar besegra Bhishma, Drona och Kripa måste kunna få ett berg att rämna med hjälp av sitt huvud, eller kunna simma över ett väldigt hav. Ni kommer att överge er önskan om att ta tillbaka kungariket när ni får se kuruernas samlade styrkor, vilka liknar ett stort hav. O Yudhishtira! Alla dina tankar på att härska över den här världen kommer att försvinna. Ditt hopp om att vinna tillbaka det här kungariket får dig att likna en person som aldrig utövat hängivenhet, men ändå hoppas uppnå himmelen. Imorgon kommer vi att få se vem som ska vara jordens rättmätige härskare.”

Duryodhana sade sedan till Uluka att överlämna budskapet med en gång. Uluka steg upp i sin vagn och körde till pandavernas läger med Duryodhanas ord ringande i sina öron. Han visste att budskapet utan tvekan skulle väcka pandavernas vrede, varför han närmade sig Yudhishtiras tält med stor ängslan. ”Var vänlig och betrakta mig enbart som ett sändebud”, sade han till pandavan efter att ha bugat sig ned. ”Ni känner till lagen beträffande hur man behandlar en budbärare, och därför ber jag er att inte bli arga då ni hör mina ord. Jag återger bara det som Duryodhana bett mig säga, och ingenting annat.”

Yudhishtira log och bad Uluka sätta sig ned. "Var inte rädd", sade han. "Du kan tala fritt här. Duryodhana är småsint, hans drivkraft är girighet och han saknar förutseende. Låt oss nu få veta vad denne lågsinte man bett dig framföra."

Uluka tittade sig omkring i tältet. Samtliga pandavaledare var närvarande. Med sina skinande harnesk och färggranna sidenkläder liknade de himlavalvets lysande planeter. De tittade på honom och väntade på att få höra budskapet.

Pandaverna reste sig hastigt från sina sittplatser när Uluka framfört Duryodhanas ord. Stumma av vrede stirrade de på varandra och skar tänder. Deras andetag kom som heta pustar och de liknade rasande ormar. Bhimas ögon blev röda och han tittade på Krishna, som skrattade och sade: "O Uluka! Återvänd till din herre och säg till honom att vi har tagit emot hans budskap och förstått dess innebörd. Låt det bli som han säger. Slaget kommer att börja imorgon."

Kungarna reste sig rytande upp när de hört Duryodhanas förolämpande ord, och daskade handflatorna mot sina kraftiga överarmar. Det stora tältet med alla sina mäktiga krigare påminde nu om ett stormpiskat hav.

Bhima gnuggade händerna och röt: "Vi har hört dina ord, som var avsedda att egga oss till handling, som om vi vore svaga och passiva. Uluka, för mitt svar tillbaka till din herre: 'O Duryodhana! Vi har tolererat dig så här länge enbart utav respekt för vår äldre broder. Den rättfärdige Yudhishtira har erbjudit dig fred, men du har avvisat hans förslag. Nu önskar du få träffa Yamaraja, pådriven som du är av ditt eget öde. Slaget kommer otvivelaktigt att börja imorgon. Jag har avlagt ett löfte om att döda dig och alla dina bröder. Ni behöver inte betvivla att jag förmår genomföra detta. Havet må stiga över sina bräddar och bergen splittras, men mina ord kommer inte att visa sig vara osanna. O dåraktige man! Inte ens gudarna och demonerna tillsammans kan rädda er nu. Jag kommer att dricka Dushasanas blod och utplåna de andra kauraverna. Varje kshatriya som närmar sig mig i vrede kommer omedelbart att sändas till dödens rike. Jag svär vid min själ att jag talar sanning.'"

Därefter reste sig Sahadeva och sade: "Säg följande till den enfaldige mannen som ger dig order: 'Det är uteslutande ditt fel att den här konflikten har uppstått. Du föddes för att orsaka din egen dynastis och hela världens undergång. Ända sedan vår barndom har du handlat med onda avsikter gentemot oss, uppmuntrad av Shakuni. Du kommer snart att dödas av mig inför alla dina krigare.'"

Duryodhanas budskap orsakade ett väldigt tumult i pandavernas tält. Kungarna och krigarna vrålade och hötte med sina vapen mot Uluka. Arjuna lugnade dem och vände sig sedan till Bhima och sade: "O broder! Ha tålmod. De som gjort dig till sin fiende kommer snart att förintas. Inget kan rädda dem. Det finns ingen anledning att skälla på Uluka, han är ju bara ett sändebud. Vad kan ett sändebud göra för fel? Orden han återgav var inte hans egna."

Arjuna tittade på de församlade kungarna och sade: "Ni har alla hört Duryodhanas skändliga ord, som också riktade sig till Krishna. Med er tillåtelse kommer jag att ge mitt svar."

Vid det här laget darrade den stackars Uluka av fruktan. Arjuna sade: "Säg blott följande till Duryodhana: 'Imorgon får du mitt svar direkt från Gandivan. Enbart eunucker använder sig av ord.'"

Arjuna satte sig ned, varefter Yudhishtira tog till orda. "Jag har hört din herres ord, Uluka", sade han. "Ge honom det här svaret: 'O dåre! Du har ständigt velat oss ont. Nu utmanar du oss till krig, trots att du saknar tillräcklig styrka. Du uttalar hot men litar till andra. En verklig kshatriya strider mot sina fiender och litar enbart till sina egna krafter. Du förmår uppenbarligen inte göra detta. Varför då skrävla så mycket?'"

Uluka såg att Yudhishtira talat färdigt. Han reste sig snabbt upp för att lämna tältet, men Krishna hindrade honom och sade: "Säg också följande till Duryodhana: 'O syndfulle prins! Du tror att jag inte kommer att betyda något för utgången av det här kriget, eftersom jag inte deltar i striderna. Detta är en felbedömning. Jag kommer att vara Arjunas körsven, och du kommer att få se honom överallt då han utplånar dina trupper på samma sätt som en eld förintar torrt gräs. Du kommer att få se Arjunas vagn imorgon, även om du skulle fär-

das bortom de tre världarna eller träda ned i underjorden. Du tror också att Bhima uttalat tomta hot, men du kan se det som om han redan har druckit Dushasanas blod. Varken Yudhishtira eller hans bröder fruktar dig det minsta. Det är bara genom ord du kan uppvisa någon styrka.”

Arjuna reste sig när Krishna slutat tala. Han var inte nöjd med sitt kortfattade svar till Duryodhana, varför han tillade: ”Säg följande till din herre: ’O du lägste bland män! Du har installerat Bhishma som din befälhavare, och nu skryter du om att jag och mina bröder aldrig kommer att attackera honom. Men jag kommer att göra honom till mitt första mål!’”

Arjunas röst sjöd av återhållen vrede då han fortsatte: ”Den vördnadsvärde anfadern behärskar sina sinnen och besitter stor visdom, men han har valt att strida på din sida och därmed valt att dö. Jag kommer att rikta mina pilar mot honom utan minsta tvekan. Dina förhoppningar är fåfänga. Du är arrogant, grym, partisk, begiven på syndfulla handlingar och du avskyr rättfärdigheten. Du kommer snart att få stå till svars för dina handlingar. Vad tror du dig ha för möjligheter att lyckas när jag är vred och assisteras av Krishna? Dina släktingar kommer snart att sörja din död. Du kommer att ångra din dåraktighet när du vräks omkull av Bhima.”

Arjuna satte sig åter och Uluka bugade sig ned inför Yudhishtira, angelägen om att få återvända till kauravernas läger. Yudhishtira lugnade honom och tillade: ”Säg också detta till Duryodhana: ’Du har gjort en felaktig bedömning av mig. Jag vill inte skada ens maskar eller myror, för att då inte tala om mina släktingar. För att undvika det här kriget var jag sålunda beredd att godta blott fem byar. Det är uteslutande ditt fel att denna katastrof nu står för dörren. Överväldigad av lusta som du är kunde du inte godta Krishnas råd, och nu gormar du likt en person som förlorat sitt förnuft. Vad tjänar alla dina ord till? Gå ut i strid tillsammans med alla dina vänner! Döden väntar dig!’”

Bhima vred sina händer och andades tungt. Han skulle ha accepterat en fredlig lösning på konflikten, men kunde trots det inte dölja

sin glädje inför möjligheten att till slut få möta de syndfulla kauraverna i strid. Ulukas budskap hade underblåst hans länge närda vrede ända till vansinnets gräns. Men han var tvungen att vänta till morgondagen. Det skulle bli en lång natt. Bhima undertryckte sin vrede och talade åter till Uluka, nu i ännu hårdare ordalag: ”Detta är mina sista ord till Duryodhana: ’O syndfulle prins! Antingen stannar du kvar i Hastinapura, eller också blir din kropp till gamföda. Detta är nu de enda alternativen som återstår för dig. Jag svär vid sanningen att de ord jag talade i samlingshallen kommer att förverkligas. Jag kommer att dricka Dushasanas blod och krossa dina låar! Vet att jag utgör döden för alla Dhritarashtra söner!’”

Uluka vände sig om och bugade sig inför kungarna, samtidigt som Dhristadyumna sade: ”O Uluka! Säg till Duryodhana att jag föddes för att döda Drona. Jag kommer utan tvekan att döda läraren och alla hans efterföljare. Det är allt jag har att säga.”

Uluka gick baklänges ut ur tältet medan han bugade sig och höll samman sina handflator. Väl ute sprang han bort till sin vagn och hoppade ombord, manade på sina hästar och gav sig lättad av mot kauravernas läger.

Yudhishtira började noggrant ställa upp sin armé på slagfältet. Dhristadyumna gav de främsta krigarna särskilda uppdrag. Varje körsven skulle skydda fotsoldaterna från fienden. Alla skulle möta jämbördiga motståndare. Bhima skulle strida mot Duryodhana, Sahadeva mot Shakuni, Nakula mot Ashvatthama, Uttamauja mot Kripa, Dhristadyumna mot Drona och Shikhandi skulle inrikta sig på Bhishma. Abhimanyu, som han ansåg vara jämbördig med Arjuna, fick order om att försöka strida mot alla kungarna som understödde Duryodhana, medan Arjuna skulle skydda hela armén.

Undan för undan ställde pandavernas styrkor upp sig. På kvällen hade alla intagit sina respektive positioner, och var klara att marschera ut i strid följande morgon.

Duryodhana satt bland alla sina generaler när Uluka kom tillbaka och återgav pandavernas svar, varefter kauravan hånlog och vände sig till Bhishma. ”O anfader!” sade han. ”Kriget tar sin början imorgon. Vad bör vi göra nu?”

Bhishma hade förlikat sig med att kriget var oundvikligt, och att ingen kunde få Duryodhana att ta sitt förnuft till fånga, varför han svarade: ”Jag kommer att buga mig ned inför Kumara, krigsguden, och bli din befälhavare. Vet att jag är lika skicklig i att organisera arméer som Brihaspati. Jag känner till alla slags metoder för anfall och försvar som används av människor, gudar och demoner, och kommer att gäcka pandaverna. Självt kommer jag att strida enligt de regler som finns i de heliga böckerna, vilka är väl kända av mig. Låt dina farhågor skingras.”

Duryodhana tyckte inte om att Bhishma antydde att han skulle vara rädd. ”Jag fruktar inte ens gudarna och demonerna tillsammans”, sade han, ”särskilt som jag har dig som min befälhavare och Drona vid min sida! O bästa bland män! Jag tror inte överhöghet över gudarna vore svår att uppnå när ni strider på min sida.”

Duryodhana gjorde en paus och funderade. Hans armé var säkerligen oövervinnlig, särskilt under Bhishmas och Dronas ledarskap. Men pandaverna hade hittills visat sig vara svåra att besegra, till och med då de saknade understöd från en armé. Nu hade bröderna samlat sju divisioner krigare som stod stridsberedda, och de skulle komma att strida i fullt raseri. Dessutom skyddades de av den förslagne Krishna. Kauravan tittade frågande på Bhishma och sade: ”Jag önskar höra dig redogöra för fiendens svaga och starka sidor, liksom våra egna. Var vänlig och berätta allt du vet i den här frågan.”

Bhishma satt framför ett stort antal krigare i Duryodhanas tält och förberedde sitt svar. Slutligen sade han: ”O kung! Lyssna nu när jag beskriver vilka som är rather, maharather och atirather i din armé. Det finns tusentals rather i dina styrkor, och var och en av dem förmår strida mot tusen krigare samtidigt. Där finns också många maharather som ensamma kan möta tiotusen krigare, och många atirather, som kan strida mot ett nästan obegränsat antal motståndare. Du är

en av atiraterna, och alla dina bröder är maharather. Ni är samtliga skickliga elefantförare och körsvänner och mycket skickliga i brukandet av vapen. Ni kommer att döda ett stort antal av pandavernas soldater.”

Bhishma beskrev sedan de starka sidorna hos var och en av de ledande krigarna på kauravernas sida. Han beskrev Shalya, Kripa, Kritavarma, Drona, Ashvatthama och Bahlrika, och sade att de var atirather. Bhishma kom sedan till Karna, som vanligtvis betraktades som en atiratha och som Duryodhana satte sitt hopp till. ”Han är inte längre kraftfull, eftersom han förlorat sitt himmelska harnesk och dessutom har Parashuramas förbannelse vilande över sig”, sade han. ”Han skryter över sin styrka och sitt mod, men betyder inte mycket i sammanhanget. Du har placerat honom i en högre position än han förtjänar. I strid blir han förvirrad och är inte tillräckligt hård mot fienden. Som jag ser det är han bara en halv ratha. Han kommer inte undan med livet i behåll när han möter Arjuna.” Drona höll med honom.

Karna hade rest sig upp, och hans blick var vred. ”O anfader! Du kritiserar ständigt mig med hårda ord”, sade han. ”Jag frågar mig vad jag har begått för synder, eftersom du tycks finna ett sådant nöje i att förolämpa mig? Jag tolererar det enbart för Duryodhanas skull. I mina ögon är inte heller du mer än en halv ratha. Jag talar inte osanning om jag säger att du är hela universums fiende. Du är en fiende till kuruerna, men förklädd till deras vän. Ingen annan skulle försöka skapa oenighet bland våra styrkor och ta ifrån dem deras energi genom elaka beskrivningar av deras krafter. Genom att säga att den ene är mäktigare än den andre får du bara krigarna att tappa modet. Dina slutsatser grundar sig dessutom enbart på ditt eget omdöme. Du drivs till detta av dina begär och ditt hat.”

Karnas mäktiga röst fyllde tältet. Han kunde inte längre tolerera Bhishmas förolämpande ord. Han vände sig mot Duryodhana medan han knöt nävarna och ropade: ”O kung! Gör dig genast av med den här ondskefulle mannen! Om du inte gör det kommer han snart att förstöra din armé genom att så oenighetens frön. Vad har hans be-

dömnings för värde? Låt mig få möta pandavernas armé. Den kommer snart att vara utplånad, precis som då en tiger dödar en samling tjurar. Bhishma skryter om att han kan strida mot hela universum, men detta är bara tomma ord. Han är gammal och senil. Hans intelligens har reducerats till den hos en pojke. Förkasta honom och välj mig! Jag kan ensam döda pandaverna och alla deras efterföljare!

Men jag kommer inte att göra detta så länge Bhishma är kvar på slagfältet. Åran och ryktbarheten efter en seger tillfaller befälhavaren, inte de enskilda krigarna. Jag tänker inte göra något som bidrar till att utöka Bhishmas ryktbarhet. När han dödats ska jag inta min plats på slagfältet och visa min styrka.”

Bhishma tittade föraktfullt på Karna och sade: ”Tidpunkten för slaget är inne. Jag har länge vetat att denna katastrof skulle inträffa. Nu vilar bördan av detta slag, som är lika väldigt som havet, på mina axlar. Jag vill inte skapa oenighet bland våra män. Detta är den enda anledningen till att du fortfarande är vid liv. Jag är nu gammal och du är ung, men jag skulle ändå omedelbart förintä din önskan om att få strida och beröva dig ditt liv.”

Kuruernas befälhavare blev alltmer vredgad, och fortsatte: ”Bra män ägnar sig inte åt att prisa sig själva, men jag tänker säga något nu, eftersom jag är på väg att tappa tålmodet. Jag besegrade ensam alla jordens kungar när jag deltog i svayamvarat i Kashi. Vad har du åstadkommit? Du för bara med dig olycka. Sedan din ankomst har kuruerna hamnat i en katastrofal situation. Omsätt dina ord i handling på slagfältet! Jag kommer att få se din verkliga styrka då du flyr från Arjuna.”

Duryodhana reste sig hastigt och sade: ”Lugn, Bhishma. Jag behöver både dig och Karna i det här slaget. Ni kommer otvivelaktigt att utföra hjältemodiga handlingar båda två. Låt nu det här grälet vara avslutat. Berätta mer om de båda sidornas svaga respektive starka sidor. Striden kommer snart att börja.”

Bhishma stirrade fortfarande ilsket på Karna, och började beskriva pandavernas starka sidor. ”Den fromme kung Yudhishtira är själv en mäktig maharatha”, sade han. ”Han kommer att härja i slaget som

elden själv. Hans broder Bhima besitter omätliga krafter. Hans styrka är inte mänsklig, och i strid med pilbåge eller klubba saknar han sin like. Madris båda söner är makalösa krigare. När dessa bröder minns sina svåra umbäranden i skogen kommer de att släppa lös sin vredes gift över dina män. O kung! De fem pandaverna är stora hängivna till den Högste Herren, och de är oövervinnliga. De har alla utövat asketism och är hängivna rättfärdigheten. Deras mod och styrka är ojämförlig, vilket de gav prov på då de lade under sig världen innan rajasuya-offret. Du fick också bevittna deras utomordentliga styrka redan i barndomen, och det var då ditt avund mot dem uppstod. Som jag ser det borde du undvika att strida mot dem.”

Bhishma tittade stint på Duryodhana då han fortsatte. ”När det gäller Arjuna, som assisteras av Krishna, kan jag säga följande: Ingen krigare i någon av arméerna kan mäta sig med honom på något sätt. Han saknar sin like till och med bland gudarna och demonerna, för att då inte tala om människorna. Han har Gandiva-pilbågen, en gudomlig vagn som dras av hästar som kan rusa fram med vindens hastighet, ett ogenomträngligt himmelskt harnesk och två outtömliga pilkoger. Han känner till alla himmelska vapen som finns. Han kommer att ställa till ett fruktansvärt blodbad i din armé. Endast jag själv och hans lärare kan möta och stå emot honom. Det finns ingen tredje krigare som kan stå emot honom då han avlossar sina pilar. Men han är ung och vältränad, medan både Drona och jag är gamla och trötta. Han inväntar nu slagets början med Krishna vid sin sida.”

Alla kungarna i Duryodhanas tält hade hört Bhishmas beskrivning av Arjuna och kände sig plötsligt kraftlösa. Bhishma beskrev sedan de andra krigarna på pandavernas sida. Han pekade ut många bland dem som atirather och maharather, varefter han började tala om Shikhandi. ”Ni har alla hört att han är förutbestämd att döda mig”, sade anfadern. ”Men han föddes som kvinna, och jag kommer därför inte att strida mot honom. Lyssna nu när jag återger hans bakgrund, så som Narada Rishi beskrivit den för mig.”